

POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

ROZDZIAŁ I **Postanowienia ogólne**

§ 1

1. Ilekroć w dokumencie jest mowa o:

- 1) ryzyku – należy przez to rozumieć możliwość zaistnienia zdarzenia, które będzie miało wpływ na realizację założonych celów. Ryzyko mierzone jest siłą skutku oddziaływania oraz prawdopodobieństwem jego wystąpienia;
- 2) zarządzanie ryzykiem – należy przez to rozumieć realizowany przez dyrektora BPMiG proces, którego celem jest identyfikacja potencjalnych ryzyk, które mogą mieć wpływ na realizację celów i zadań jednostki;
- 3) mapa ryzyka – tabela (macierz) odzwierciedlająca ocenę siły oddziaływania i prawdopodobieństwo wystąpienia zidentyfikowanego ryzyka w placówce;
- 4) rejestr ryzyk – należy przez to rozumieć dokument odzwierciedlający przeprowadzoną identyfikację i analizę ryzyk, a także przyjętą reakcję na ryzyko;
- 5) dyrektor BPMiG – należy przez to rozumieć Dyrektora Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Kępice.
- 6) samodzielne stanowisko (jednostka organizacyjna) – należy przez to rozumieć głównego księgowego.
- 7) Jednostka – należy przez to rozumieć Bibliotekę publiczną Miasta i Gminy Kępice.

2. Polityka zarządzania ryzykiem obejmuje:

- 1) zakres zadań i obowiązków podmiotów uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem;
- 2) zasady i tryb identyfikacji ryzyka;
- 3) zasady i tryb dokonywania analizy ryzyka;
- 4) zasady określania właściwej reakcji na ryzyko.

3. Polityka zarządzania ryzykiem ma zastosowanie dla wszystkich stanowisk.

4. Zarządzanie ryzykiem jest procesem ciągłym i nie ogranicza się do działań określonych w pkt. 2 ust. 1.

5. Celem zarządzania ryzykiem jest zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia wyznaczonych celów i zadań, poprzez ograniczenie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz zabezpieczanie się przed jego skutkami. Następuje to poprzez:

1. rozpoznanie –czyli identyfikowanie ryzyka, określenie rodzajów ryzyk, które wiążą się z działalnością placówki i dokonywanie ich pomiaru;
2. ocenę ryzyka i jego istotności, przy pomocy skali określonej w § 4;
3. zarządzanie ryzykiem, które polega na badaniu efektywności i skuteczności podejmowanych działań, poprzez system kontroli instytucjonalnej i zewnętrznej;
4. kontrolę zarządzania ryzykiem, której istotą podjętych działań jest ocena zastosowanych metod redukcji ryzyka, prowadząca do skutecznego i efektywnego realizowania celów i nałożonych zadań.

6. Niezbędnymi warunkami wdrożenia polityki zarządzania ryzykiem są:

1. określenie jasnych, spójnych i zgodnych z misją jednostki celów i zadań;
2. ustalenie mierzalnych wskaźników realizacji wyznaczonych celów i zadań;
3. określenie poziomu ryzyka akceptowalnego dla wyznaczonych celów i zadań;
4. prowadzenie bieżącego monitoringu realizacji celów i zadań;
5. prowadzenie analizy poprawności i stosowania mechanizmów kontroli zarządczej.

ROZDZIAŁ II

Zakresy zadań i obowiązków

§ 2

1. Za realizację polityki zarządzania ryzykiem odpowiada Dyrektor BPMiG poprzez:
 - 1) kształtowanie i wdrażanie polityki zarządzania ryzykiem;
 - 2) nadzór i monitorowanie skuteczności procesu zarządzania ryzykiem;
 - 3) wyznaczanie poziomu akceptowalnego dla każdego ryzyka;
 - 4) podejmowanie decyzji dotyczących sposobu reakcji na poszczególne ryzyka.
2. Pracownicy na samodzielnych stanowiskach (kierownicy komórek organizacyjnych) odpowiadają za zarządzanie ryzykiem poprzez:
 - 1) identyfikację ryzyk związanych z realizacją przydzielonych zadań;
 - 2) wskazywanie właścicieli zidentyfikowanych ryzyk;
 - 3) przeprowadzanie analizy zidentyfikowanego ryzyka;
 - 4) proponowanie sposobu postępowania w odniesieniu do poszczególnych ryzyk;
 - 5) wdrażanie działań zaradczych w stosunku do zidentyfikowanego ryzyka.
2. Pracownicy wymienieni w ust.2 są zobowiązani do współpracy z dyrektorem BPMiG.

ROZDZIAŁ III

Identyfikacja ryzyka

§ 3

1. Identyfikacja ryzyk prowadzona jest na poziomie jednostki i na poziomie poszczególnych samodzielnych stanowiska pracy (komórek organizacyjnych).
2. Proces identyfikacji ryzyka odbywa się raz w ciągu roku kalendarzowego tj. nie później niż w ostatnim dniu roboczym listopada.
3. W procesie identyfikacji ryzyka uwzględnia się czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyk według obszarów wrażliwych, określonych w załączniku nr 1 do Polityki Zarządzania Ryzykiem.
4. W procesie identyfikacji ryzyka uwzględnia się czynniki je kształtujące. Ze względu na ich źródło ryzyka dzielą się na :
 - 1) zewnętrzne – rodzaj ryzyka determinowanego przez czynniki zewnętrzne;
 - 2) wewnętrzne –ryzyko to obejmuje działania wewnętrzne placówki i może być zarządzane wewnątrz jednostki.
5. Każde zidentyfikowane ryzyko ujmuje się w rejestrze, stanowiącym załącznik nr 2 do Polityki Zarządzania Ryzykiem.
6. Dla każdego zidentyfikowanego ryzyka ustala się jego właściciela.

7. Każdy pracownik ma prawo i obowiązek zgłaszania swojemu bezpośredniemu przełożonemu ryzyk zidentyfikowanych podczas wykonywania przydzielonych zadań.

ROZDZIAŁ IV **Analiza ryzyka**

§ 4

1. Każde ryzyko podlega analizie pod kątem jego istotności na osiągnięcie celów i zadań. Istotność ryzyka jest iloczynem skali prawdopodobieństwa jego wystąpienia i wartości oszacowanych potencjalnych skutków.

2. Każde ryzyko jest oceniane pod względem prawdopodobieństwa jego wystąpienia i skutku oddziaływania.

3. W celu dokonania oceny ryzyka wykorzystuje się Mapę Ryzyka, którą stanowi macierz prawdopodobieństwo- skutek.- załącznik nr 3 do Polityki Zarządzania Ryzykiem.

4. Mapa ryzyka definiuje ryzyka na :

- 1) niskie o wartości 6 i mniejszej;
- 2) średnie o wartości powyżej 6 i mniejszej niż 15;
- 3) wysokie – o wartości powyżej 15.

5. Przy ocenie prawdopodobnych skutków wystąpienia ryzyka przyjmuje się skalę punktową od 1 do 6 , gdzie;

- 1) 1 – oznacza skutek nieistotny lub brak skutku
- 2) 2 – oznacza skutek nieznaczny,
- 3) 3 – oznacza skutek mały,
- 4) 4 – oznacza skutek średni,
- 5) 5 – oznacza skutek poważny,
- 6) 6 – oznacza skutek katastrofalny.

6. Przy ocenie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka przyjmuje się skalę punktową od 1 do 6 , gdzie:

- 1) 1 – oznacza prawdopodobieństwo graniczące z pewnością niewystąpienia ryzyka,
- 2) 2 – oznacza prawdopodobieństwo bardzo małe,
- 3) 3 – oznacza prawdopodobieństwo małe,
- 4) 4 – oznacza prawdopodobieństwo średnie,
- 5) 5 – oznacza prawdopodobieństwo duże,
- 6) 6 – oznacza prawdopodobieństwo bardzo duże.

ROZDZIAŁ V **Reakcja na ryzyko**

§ 5

1. Dla każdego istotnego zidentyfikowanego ryzyka właściciel ryzyka wskazuje optymalną reakcję. Przyjmuje się niżej wymienione reakcje na ryzyko:

- 1) tolerowanie – będzie to miało miejsce w przypadkach, kiedy koszty skutecznego przeciwdziałania ryzyku mogą przekraczać jego potencjalne korzyści, z zdolności do skutecznego przeciwdziałania są ograniczone lub wykraczające poza decyzje i działania wewnętrzne;
- 2) przeniesienie – dotyczy to będzie kategorii ryzyk w odniesieniu do których nastąpi przeniesienie ich na inną instytucję, między innymi poprzez ubezpieczenie lub zlecenie usług na zewnątrz;

- 3) wycofanie się – dotyczyć to będzie grypy ryzyk dla których mimo podejmowanych działań nie udało się zmniejszyć ich istotności do akceptowanego poziomu;
- 4) Przeciwdziałanie – dotyczyć to będzie kategorii ryzyk, które wymagać będą podjęcia zdecydowanych, przemyślanych i zaplanowanych działań prowadzących do ich likwidacji, lub znacznego ograniczenia.

ROZDZIAŁ VI Postanowienia końcowe.

§ 6

1. Strategia zarządzania ryzykiem obowiązuje od roku .
2. Pracownicy BPMiG obowiązani są do systematycznej analizy wystąpienia ryzyk na stanowiskach pracy i zgłaszania ich dyrektorowi jednostki.

DYREKTOR

Marta Boyodziuk

/dyrektor BPMiG/

Załącznik do polityki Zarządzania Ryzykiem:

1. *Wrażliwe obszary działania jednostki – załącznik 1.*
2. *Rejestr ryzyk – wzór dokumentu – załącznik 2.*
3. *Mapa ryzyka – wzór dokumentu – załącznik 3.*

Wykaz obszarów wrażliwych w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Kępicach

1. Obsługa finansowo- księgową.
2. Obsługa kadrowa.
3. Administracja.
4. Obsługa prawna.
5. Bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo czytelników i użytkowników biblioteki.
6. Realizacja zadań statutowych szkoły, w tym realizacja podstaw programowych.
7. Zagrożenia epidemiologiczne.
8. Usługi zewnętrzne i ich jakość.
9. Bezpieczeństwo systemów informatycznych.
10. Ochrona mienia.
11. Zdarzenia losowe – pożar, powódź, zalanie, awarie.

DYREKTOR

Marta Borodziuk

MAPA RYZYKA

(Ocena istotności ryzyka)

Skutek	katastrofalny	6	6	12	18	25	30	36
	Poważny	5	5	10	15	20	25	30
	Średni	4	4	8	12	16	20	24
	Mały	3	3	6	9	12	15	18
	Nieznaczny	2	2	4	6	8	10	12
	Brak skutku/ nieistotny	1	1	2	3	4	5	6
			1	2	3	4	5	6
		Bliskie zeru	b.małe	Małe	Średnie	Duże	b.duże	
		prawdopodobieństwo						